

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО – ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник ректора
з навчальної роботи

Світлана ГІЛНА

2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖОСОБИСТІСНЕ СПІЛКУВАННЯ»**

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Спеціальність: С4 «Психологія»

Освітня програма «Психологія»

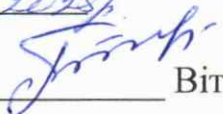
Робоча програма навчальної дисципліни «Міжособистісне спілкування»
для здобувачів рівня вищої освіти, освітньо-професійного ступеня «бакалавр»

За спеціальністю С4 «Психологія»

Розробник: Світлана БЕЗУШКО – к.пед.н., доцент
кафедри

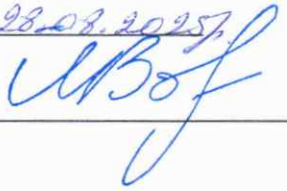
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 27.08.2023

Завідувач кафедри психології Віталій ПЕТЬКОВ

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 1 від 28.08.2023

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної	
		очна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 5	Галузь знань С «Соціальні науки , журналістика та інформація»	Цикл професійної підготовки	
	Спеціальність : С4 «Психологія»		
Мова викладання – Українська мова		Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 150		1-й	
		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для: ОФН – 4		Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський) рівень	Лекції
	22 год.		
	Лабораторні		
	-		
	Семінарські		
	42 год.		
	Самостійна робота		
	86 год.		
Вид контролю:			
Залік			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для очної форми навчання 150 – год.: 64 год. – аудиторні заняття, 86 год. – самостійна робота (42,6 % до 57,4 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни — вивчення закономірностей формування та властивостей психічних процесів, психічної діяльності, емоційно-вольової сфери, психології особистості, психології спілкування, конфліктології взаємовідносин і взаємостосунків, елементів психологічного забезпечення професійної діяльності. Познайти з основними соціальними і психологічними теоріями і технологіями спілкування як системою інтеграційної діяльності, основними механізмами і закономірностями комунікації, показати методи і засоби ефективної взаємодії людей.

Завдання курсу:

- Оволодіння та подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в даній сфері практичної діяльності.
- Розкрити взаємозв'язки міжособистісного спілкування з іншими формами комунікативних процесів.
- Вивчити та охарактеризувати міжособистісну комунікативну взаємодію у зв'язку з цілями та мотивами співрозмовників, ставленням один до одного, сценаріями спілкування.
- Охарактеризувати особливості розуміння співрозмовниками один одного.
- Сформувати у студентів навички аналізу комунікативних актів.
- Розкрити особливості використання психологічних знань про комунікативні процеси у формуванні комунікативної компетентності, навичок рефлексії та емпатії, ефективної комунікації.

Предметом навчальної дисципліни є фундаментальні положення загальної психології, психології спілкування, психології особистості і соціальної психології.

Міждисциплінарні зв'язки. Зміст курсу «Міжособистісне спілкування» пов'язаний з основними дисциплінами, що викладаються студентам спеціальності 053 «Психологія». Курс навчальної дисципліни пов'язаний з історією психології, соціальною психологією, психологічним консультування та корекцією.

Вимоги до рівня освоєння програми.

Після освоєння дисципліни студенти повинні володіти наступними загальнокультурними та професійними **компетенціями**:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і

свобод людини і громадянина в Україні.

ФК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

ФК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК 08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

ФК 11. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК 13. Здатність розробляти та реалізовувати типові програми, спрямовані на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному та професійному розвитку людини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх роз'яснення.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до особливостей співрозмовника в умовах міжособистісної взаємодії.

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб відповідно до віку.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На навчальну дисципліну відведено 150 годин/5 кредитів

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Психологія як система знань. Загальні проблеми в психології

Тема 1. Психологія як наука. Предмет, методи та завдання.

Предмет психології та завдання. Історія розвитку. Рефлекторна природа психіки, умовно-рефлекторна діяльність людини, зовнішнє та внутрішнє гальмування. Психіка та свідомість. Характерні особливості, структурні компоненти свідомості. Психічні стани, процеси, властивості.

Основні напрями в сучасній психології. Основні галузі психологічних знань, зв'язок з іншими науками. Основні вимоги до методів психології, провідні принципи об'єктивних методів у психологічному дослідженні. Основні методи психології: спостереження, експеримент. Додаткові методи психології: тест, опитування, бесіда, аналіз продуктів діяльності, узагальнення незалежних характеристик, самооцінювання. Кількісний та якісний аналіз дослідження психічних явищ.

Тема 2. Пізнавальні процеси. Мозок и психіка. Відчуття та сприймання. Мислення і пам'ять.

Загальна характеристика пізнавальних психічних процесів. Пізнавальна діяльність. Відчуття, фізіологічне підґрунтя. Класифікація, різновиди, властивості відчуттів. Відчуття та діяльність. Різновиди, властивості сприймань. Спостереження та спостережливість. Взаємозв'язок відчуттів, особливості сприймання.

Мислення як процес. Соціальна природа мислення. Розумові дії, операції, форми та методи мислення. Процес розуміння, розв'язування завдань. Індивідуальні особливості, різновиди, розлади мислення. Мислення як вища форма відображення світу. Шляхи формування творчого мислення та його якості.

Пам'ять. Різновиди, теорії, індивідуальні особливості. Запам'ятовування, різновиди. Відтворення та його різновиди. Забування, причини.

Тема 3. Основи психології особистості. Емоції та почуття. Воля.

Поняття про особистість, структура. Активність особистості, джерела. Історія розвитку психології особистості. Розвиток і виховання особистості. Періодизація психічного розвитку та етапи життєвого шляху особистості. Спрямованість особистості, мотиви, система саморегуляції, індивідуально-типологічні особливості, можливості особистості. Рушійні сили розвитку особистості, біогенетичний і соціогенетичний закони розвитку. Фрейдизм, неофрейдизм. Генетичний аспект особистості: від задатків до здібностей.

Емоції та почуття. Фізіологічне підґрунтя, вираження, форми переживання емоцій і почуттів. Вищі почуття. Воля. Довільні дії, їх особливості. Аналіз складної вольової дії. Основні якості волі.

Тема 4. Темперамент. Характер. Здібності.

Темперамент, типи, характеристика їх. Зв'язок типів темпераменту та типів вищої нервової діяльності. Основні властивості, фізіологічне підґрунтя темпераменту. Вчення І. Павлова про типи нервової системи та вищої нервової діяльності. Співвідношення темпераменту та групи крові людини.

Поняття про характер, структура, зміст. Компоненти характеру, основні риси, властивості. Акцентуації та формування характеру. Класифікація характерів

за Т. Рібо. Особливості спілкування залежно від типу акцентуації характеру.

Здібності, структура, різновиди. Індивідуальні відмінності у здібностях людей та їх природні передумови. Інтелект, структура.

Модуль 2. Основи міжособистісного спілкування

Тема 5. Мова. Мовлення. Спілкування. Мистецтво спілкування.

Поняття про мову, її функції, різновиди мовлення. Фізіологічний механізм мовної діяльності.

Поняття про спілкування. Засоби, функції, різновиди спілкування.

Компоненти, що сприяють розвитку комунікації як основи для побудови взаємовідносин: відчуття присутності, основні принципи вміння слухати, вміння сприймати, проявляти турботу, розкриватися самому, співпереживати, бути щирим, поважати іншу людину тощо.

Одяг, його значення для ефективності спілкування. Культура спілкування.

Тема 6. Прикладні аспекти психології спілкування.

Міжособове спілкування. Міжособові відносини. Рівні спілкування. Критерії міжособового спілкування. Роль емоцій в міжособових відносинах. Функції міжособового спілкування. Чинники, що визначають особливості міжособових відносин. Конвенціональні і міжособові ролі. Потреба в афіліації. Чинники, сприяючі або перешкоджаючі зближенню людей.

Міжособова аттракція. Стилi міжособового спілкування. Вимірювання психологічної близькості в міжособовому спілкуванні.

Тема 7. Види психологічного впливу в спілкуванні.

Основні знаряддя впливу в процесі спілкування. "Гарячі крапки". Особово значущі ситуації для людини. Використання стереотипів мислення. Правило взаємного обміну. Взаємні поступки. Вплив публіки. Прихильність. Вплив авторитету. Вплив дефіциту ресурсу, часу й т.п. Автоматизми і стереотипи поведінки в спілкуванні. Зменшення дисонансу і раціональна поведінка. Психологія неадекватного виправдання.

Авторитарний стиль спілкування. Влада в спілкуванні. Переваги авторитарного стилю спілкування. Співвідношення лідерства, агресії і влади при авторитарному стилі поведінки. Недоліки авторитарного стилю спілкування. Демократичний стиль спілкування, його переваги. Вплив соціалізації і культурного рівня на демократичний стиль спілкування.

Модуль 4. Диференційні аспекти міжособистісного спілкування

Тема 8. Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування.

Міжособистісне розуміння.

Вплив особливостей темпераменту, характеру особистості на індивідуальний стиль спілкування, моральні, інтелектуальні риси характеру.

Особистісні орієнтації та рівні спілкування: життєва, громадянська, активно-жорстока, пасивно-поступлива, "ринкова", "накопичувальна", схимницька. Рівні спілкування за А.Б. Добровичем: примітивний, конвенційний, діловий, стандартизований, ігровий, духовний, маніпулятивний. Індивідуальні типи спілкування. Типові стилі комунікативної поведінки. Стадії міжособистісного розуміння. Адекватність розуміння поведінки інших людей.

Засоби інтерпретації в процесі міжособистісного розуміння: аналітичний, емоційний, перцептивно-асоціативний, соціально-асоціативний. Феномени ідентифікації, рефлексії, емпатії.

Модуль 5. Конфлікт та способи його вирішення в міжособистісній взаємодії

Тема 9. Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій

Конфлікт, причини, типи, структура, динаміка. Необґрунтовані судження у спілкуванні як передумова конфлікту. Функції, типологія конфліктів. Міжособистісні конфлікти різного змісту. Психологічна структура конфлікту. Внутрішньогрупові та міжгрупові конфлікти. Психологічні особливості управління конфліктом. Основні типи поведінки при розв'язанні конфлікту.

Відстань між співрозмовниками та особистий простір. Типи запитань, що використовує медична сестра, проводячи інтерв'ю. Типи поведінкових реакцій пацієнтів: агресивність, впевненість у собі, невпевненість у собі. Стиль поведінки з невпевненим пацієнтом. Можливі реакції поведінки пацієнтів в критичних ситуаціях. Етапи безпосередніх взаємин між медичною сестрою та пацієнтом. Основні навички, які будуть корисними при взаємодії з пацієнтом. Класифікація типів пацієнтів. Діяльність медичної сестри за І. Харді.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	очна форма						заочна форма					
	Всього	у тому числі					Всього	у тому числі				
		л	сем	лаб.	інд	с.р.		л	Сем.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Психологія як система знань. Загальні проблеми в психології.												
Тема 1. Психологія як наука. Предмет, методи та завдання.	12	2	2			8						
Тема 2. Пізнавальні процеси. Мозок и психіка. Відчуття та сприймання. Мислення і пам'ять.	16	2	4			10						
Тема 3. Основи психології особистості. Емоції та почуття. Воля.	16	2	4			10						
Тема 4. Темперамент. Характер. Здібності.	14	2	4			8						
Разом за модулем 1	58	8	14			36						
Модуль 2. Основи міжособистісного спілкування												
Тема 5. Мова. Мовлення. Спілкування. Мистецтво спілкування.	16	2	4			10						
Тема 6. Прикладні аспекти психології спілкування.	20	4	6			10						
Тема 7. Види психологічного впливу в	18	2	6			10						

спілкуванні.												
Тема 8. Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування. Міжособистісне розуміння.	18	2	6			10						
Тема 9. Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій	20	4	6			10						
Разом за модулем 2	92	14	28			50						
Всього годин	150	22	42			86						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологія як наука. Предмет, методи та завдання.	2
2.	Тема 2. Пізнавальні процеси. Мозок и психіка. Відчуття та сприймання. Мислення і пам'ять.	4
3.	Тема 3. Основи психології особистості. Емоції та почуття. Воля.	4
4.	Тема 4. Темперамент. Характер. Здібності.	4
5.	Тема 5. Мова. Мовлення. Спілкування. Мистецтво спілкування.	4
6.	Тема 6. Прикладні аспекти психології спілкування.	6
7.	Тема 7. Види психологічного впливу в спілкуванні.	6
8.	Тема 8. Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування. Міжособистісне розуміння.	6
9.	Тема 9. Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій	6
Всього		42

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологія як наука. Предмет, методи та завдання.	8
2.	Тема 2. Пізнавальні процеси. Мозок и психіка. Відчуття та сприймання. Мислення і пам'ять.	10
3.	Тема 3. Основи психології особистості. Емоції та почуття. Воля.	10
4.	Тема 4. Темперамент. Характер. Здібності.	8
5.	Тема 5. Мова. Мовлення. Спілкування. Мистецтво спілкування.	10
6.	Тема 6. Прикладні аспекти психології спілкування.	10
7.	Тема 7. Види психологічного впливу в спілкуванні.	10

8.	Тема 8. Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування. Міжособистісне розуміння.	10
9.	Тема 9. Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій	10
Всього		86

4.Самостійна робота

Самостійна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Мета самостійного завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Самостійне завдання захищається на практичному занятті у визначений навчальним планом термін, у виключних випадках здається на перевірку без доповіді. Робота, яка не відповідає вимогам за змістом, вважається не зарахованою.

Консультативна робота організована для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Під час консультації студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання.

7. Методи навчання

Традиційні методи навчання:

пояснювально-ілюстративний метод – студенти отримують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через електронний посібник в «готовому» вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, студенти залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення; застосовується для передачі великого масиву інформації;

репродуктивний метод – застосування вивченого на основі зразка або правила, діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто дія виконується на основі інструкцій, приписів, правил в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях;

метод проблемного викладу – використовуючи різноманітні джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доказів, порівнюючи точки зору, різні підходи, показує спосіб вирішення поставленого завдання, студенти як би стають свідками й співучасниками наукового пошуку;

частково-пошуковий, або евристичний, метод – організація активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок, процес мислення набуває продуктивного характеру, але при цьому поетапно направляється й контролюється педагогом або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками, найчастіше застосовується як спосіб активізації мислення,

порушення інтересу до пізнання на практичних заняттях і колоквиумах;

дослідницький метод – після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й вимірювання й виконують інші дії пошукового характеру; ініціатива, самостійність, творчий пошук проявляються в дослідницькій діяльності найбільш повно.

Активні методи навчання:

практичні вправи, у процесі виконання яких студенти моделюють свої дії у різних навчальних і виховних ситуаціях майбутньої професійної діяльності;

аналіз конкретних ситуацій як індивідуально, так і в малих навчальних групах (6-8 осіб), у ході розбору яких студенти не тільки вчаться формулювати проблеми й ухвалювати рішення щодо них, але й виробляють ряд важливих навичок в області міжособистісної комунікації, групової роботи й лідерства;

робота в малих навчальних групах, у ході якої студенти виконують практичні вправи, розбирають конкретні ситуації, готують групові проекти й беруть участь у ділових іграх; така робота допомагає студентам освоювати рольову поведінку, учитися ефективному спілкуванню й обміну досвідом, виробляти лідерські якості.

ділові ігри носять комплексний характер і проводяться для студентів на основі закордонних методик, сприяючи більш глибокому розумінню й ефективному закріпленню вивчених ними дисциплін.

Широко використовуються методи відео й комп'ютерної комунікації.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання

Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється:

- **систематичний поточний контроль знань** здійснюється під час семінарських і практичних занять у формі вибіркового усного опитування та тестових завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань.

- **оцінювання рівня виконання самостійної роботи** проводиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту у формі доповіді, реферату.

Форма підсумкового контролю – іспит на основі суми балів набраних за кожний кредит та складання власне іспиту.

Особливості проведення семестрового підсумкового контролю відображаються в робочій програмі та описі дисципліни і доводяться до відома студентів групи на першому занятті з дисципліни.

Система оцінювання

Поточний контроль успішності студентів здійснюється в усній та письмовій формах під час проведення практичних заняттях. Оцінка поточного контролю знань студентів виставляється за:

1. Систематичність та активність на практичних заняттях, при цьому оцінюється рівень знань продемонстрованих у відповідях і виступах на заняттях, активність при обговоренні дискусійних питань.

2. Виконання домашніх письмових завдань, передбачених самостійною роботою студента.

3. Виконання тематичних контрольних робіт (при цьому оцінка виставляється за практичні навички та теоретичні знання яких набули студенти після опанування певної теми, за результатами тестування, відповідей на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, виробничих ситуацій, виконання індивідуальних занять, у тому числі підготовки рефератів).

Облік успішності здійснюється у відповідному журналі групи у традиційній 5-бальній шкалі.

На підсумковому занятті викладач розраховує і доводить до відома студентів середню із всіх поточних оцінок.

Поточний контроль (УПК/ППК : max. сума 75 балів):

1. Усний поточний контроль (УПК: max. 5 балів): Усна відповідь (розкриття теоретичних питань) на практичному занятті оцінюється від 1 до 5 балів.

2. Письмовий поточний контроль (ППК: max. 10 балів), а саме: 38

2.1. Тест (max 2 бали).

Письмове тестове завдання з окремої теми оцінюється наступним чином: 8-10 правильних відповідей - 2 балів; 1-7 правильних відповідей – 1 бал;

2.2. Письмове завдання за темою практичного заняття, або психологічний диктант (психологічний глосарій до теми) оцінюється max. 3 бали.

2.3. За самостійну роботу (max. 5 балів за виконання самостійних завдань до теми практичного заняття, а саме опрацювання першоджерел та ведення конспекту першоджерел).

У випадку коли студент не готовий до виконання завдання, йому нараховується 0 балів.

3. Підсумковий поточний контроль знань студентів (ППКЗ)

Контрольна робота оцінюється max. у 5 балів за схемою: 5. Менше 60% прав. відповідей «2» (незадовільно) 60-75% прав. відповідей «3» (задовільно) 75-90% прав. відповідей «4» (добре) 90-100% прав. відповідей «5» (відмінно)

5. Підсумковий модульний контроль успішності студентів

Після вивчення студентами тем ЗМ (змістовного модулю) навчального курсу, проводиться модульний контроль. Для його проведення використовуються варіанти контрольних модульних робіт. Зміст завдань охоплює всі питання тем винесених на самостійне вивчення. Складовими частинами варіанту контрольного модульного завдання є: тести, теоретичні питання та ситуаційна вправа.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі письмового тестування за програмою даної навчальної дисципліни, яке складається з 60 питань. Шкала оцінювання виглядає наступним чином: 60 правильних відповідей – 100 балів; 57-59 правильних відповідей – 90 балів; 51-56 правильних відповідей – 82 бала; 45-50 правильних відповідей – 74 бали; 39-44 правильних відповідей – 64 бали; 30-38 правильних відповідей – 60 балів; 11-29 правильних відповідей – 59 балів; 0-10 правильних відповідей – 34 бала.

У разі якщо студент не виконує тестового модульного контрольного завдання, залік складається в усній формі відповідно до затвердженого переліку залікових питань і загальноприйнятих критеріїв оцінювання.

Протягом вивчення курсу «Психологія праці» студенти денної форми навчання повинні виконати дві комплексні модульні роботи (ККР № 1 за темами 1-4 та ККР № 2 за темами 5-9).

У разі відсутності студента під час проведення модульного контролю з

поважних причин, підтверджених відповідними документами, студент виконує перевірочну роботу у погоджений з викладачем час. У всіх 40 інших випадках відсутність студента під час модульного контролю автоматично зараховується йому як незадовільна оцінка (0 балів) за відповідний модуль.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	X F	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни.
2. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Міжособистісне спілкування».
3. Методичні рекомендації до підготовки семінарських, практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжособистісне спілкування».

10. Перелік питань до заліку

1. Спілкування як потреба існування людини.
2. Спілкування як об'єкт міждисциплінарних досліджень.
3. Взаємозв'язок понять «спілкування» та «діяльність».
4. Предметно-практична діяльність як основа й передумова людського спілкування.
5. Основні потреби, мотиви й цілі спілкування.
6. Спілкування як форма взаємодії.
7. Функції спілкування.
8. Методи дослідження спілкування.
9. Психодіагностика міжособистісних стосунків. 1
10. Дослідження комунікативних здібностей та навичок особистості.
11. Визначення й розуміння спілкування в різних теоріях особистості.
12. Ідеї дослідників біхевіоризму.

13. Ідеї когнітивізма, які розвили теорії міжособистісного спілкування.
14. Роль спілкування в психодинамічних теоріях.
15. Транзактний аналіз у спілкуванні.
16. Спілкування з позиції екзистенціонального підходу в психології.
17. Спілкування з позиції гештальт психології.
18. Становлення психологічної теорії спілкування у вітчизняній психології.
19. Формальні характеристики опису виду спілкування: орієнтованість спілкування, психологічна динаміка, ступінь опосередкованості спілкування.
20. Критерії порівняння діалогічного та монологічного спілкування.
21. Діалогічна установка в спілкуванні як установка на прийняття особистості партнера.
22. Монологічність спілкування як спосіб придушення індивідуальності.
23. Змістовні показники примітивного, маніпулятивного, рольового й духовного (особистісно-розвиваючого) спілкування.
24. Критерії творчого спілкування.
25. Засоби спілкування: вербальні та невербальні.
26. Поняття мови та мовлення. Розмовна мова, літературна мова.
27. Штучні мови. Усна мова. Письмова мова.
28. Внутрішнє мовлення. Діалогічне та монологічне мовлення.
29. Функції мовлення.
30. Особливості невербальної комунікації.
31. Функції невербальних повідомлень.
32. Основні канали невербальної комунікації.
33. Спілкування – сприймання людьми одне одного.
34. Соціальна перцепція. Феномен каузальної атрибуції.
35. «Ефекти» сприйняття. Ефекти ореолу, новизни і первинності, стереотипізації, проєкції, хибної розшифровки.
36. Візуальна психодіагностика.
37. Механізми соціальної перцепції.
38. Види слухання. Слухання як активний процес.
39. Причини викривлень інформації. Цілісне сприймання повідомлень.
40. Поняття взаємодії (інтеракція), соціальна взаємодія.
41. Взаємодія як контакт між людьми. Взаємодія як організація діяльності.
42. Механізм соціальної взаємодії.
43. Типи взаємодій. Кооперація. Співробітництво.
44. Міжособистісний вплив. Стратегії впливу.
45. Психологічний вплив. Особистісний вплив.
46. Функціонально-рольовий вплив.
47. Індивідуально-специфічний вплив.
48. Комунікативний вплив.
49. Види психологічного впливу: переконання, зараження, навіювання, наслідування, мода, чутки.
50. Маніпулятивне спілкування. Основні маніпуляції та засоби захисту від них.
51. Психологічно оптимальне спілкування.
52. Смуга відчуження. Психологія утрудненого спілкування.

- 53.Труднощі спілкування (порушення спілкування, залежність труднощів від віку особистості).
- 54.Комунікативні бар'єри: смисловий, логічний, фонетичний, семантичний, стилістичний.
- 55.Класифікація причин утрудненого спілкування. Об'єктивні й суб'єктивні причини.
- 56.Первинні й вторинні причини.
- 57.Усвідомлювані й неусвідомлювані причини.
- 58.Ситуативні й стійкі причини утрудненого спілкування.
- 59.Міжкультурні й культурно-специфічні причини утрудненого спілкування.
- 60.Вікові й гендерні причини утрудненого спілкування.
- 61.Сутність та природа міжособистісного конфлікту.
- 62.Психологічні засади виникнення конфліктів. Стадії розвитку конфлікту.
- 63.Сторони конфлікту. Об'єкт конфлікту.
- 64.Структура конфлікту. Основні види конфлікту.
- 65.Деструктивний та конструктивний конфлікт.
- 66.Міжособистісні конфлікти. Конфлікт очікувань.
- 67.Особливості поведінки в конфліктній ситуації. Конфліктна особистість. Акцентуації характеру.

11. Рекомендована література

Основна

1. Курова А.В. Психологія спілкування [Електронний ресурс]: електрон. навч. посібник до курсу «Психологія спілкування.- Одеса, 2023. – 86 с. – 1,9 МБ.
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/fpsr/navchalni_materialy/metodychne_zabezpechenya/05_3_bakalavr/mr_psykhologiya_spilkuvannya.pdf
2. Л.Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. Психологія спілкування : навчальний посібник.- Х. : НФаУ, 2018. — 140 с
https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/psiholog_2019.pdf
3. Л.В.Засекіна, Т.В.Пастрик. Основи психології та міжособове спілкування. Вид.: «Медицина».2018. 216с.
4. М.М.Заброцький, Ю.Г.Шапошнікова. Педагогічна психологія. Лекція Вид. Гельветика. 2019. 144с.
5. М.О.Волошенко, О.В.Азаркін. Психологія професійного спілкування. Вид.: Гельветика. 2021. 280с.
6. О.В. Кубрак. Етика ділового та повсякденного спілкування. Вид.: Університетська книга. 2023. 222с.
7. Пантилюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко. І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ. ЦУЛ. 2019. 224с.
8. Т.Б.Гриценко, С.П.Гриценко, Т.Д.Іщенко, Т.Ф.Мельничук, Н.В. Чуприк, А.П.Анохіна. Етика ділового спілкування. Київ. ЦУЛ. 2019. 344с.

Допоміжна

1. Гоарі Кінг, Білл Гілберт. Як розмовляти будь з ким, будь-коли і будь-де. Вид.: Моноліт. 2019.
2. Джек Шефер, Марвін Карлінс. Як здобути прихильність людей і

- навчитися впливати на них: рекомендації колишнього агента ФБР.
3. Марк, Роудз. Як розмовляти з ким завгодно. Впевнене спілкування в будь-якій ситуації. Київ. ЦУЛ. 2021. 160с.
4. Кетрін Стотхарт. Як знайти спільну мову. Впевненість і харизма при спілкуванні з особистостями різного типу. Вид.: Країна мрій. 2021. 304с.